

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на вулиці Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ШІСТЬДЕСЯТА РІЧНИЦЯ ОСНОВАННЯ ПЕРШОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

28. вересня ц. р. минуло 60 років від дня перших зборів і заснування Міжнародної Асоціації Робітників, тобто Першого Інтернаціоналу. Пригадуємо з цієї нагоди коротко історію розвитку міжнародного революційного робітничого руху і його організації.

Історія ця тісно вижеться з історією розвитку капіталізму. Зростає капіталізм — зростає своїм числом пролетаріат. Змінюються методи виробу в промислі, форми капіталістичного господарства, види і засоби виснажу, змінюються і форми робітничих організацій, зростає тісніше міжнародне об'єднання, змінюються форми, тактика і засоби боротьби пролетаріату проти капіталізму. Тому кожний з трьох Інтернаціоналів має на собі печать його доби капіталізму і є виразником іншого ступеня розвитку міжнародного робітничого руху.

ПЕРШИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ — (1864—1875).

Першу спробу осунувати робітничий Інтернаціонал було зроблено в 1847 р. створенням "Союзу Комуністів". Союзом цьому покладено кінець таки на наступний рік (1848) невдачею революції.

Перший Інтернаціонал оснований 28. вересня 1864 р. в Лондоні, на зборах в Сейнт Мартинс Гол, в яких взяли участь представники англійських робітників, організованих в трейд-юні, французьких робітників і політичні емігранти різних країн і національностей, що перебували тоді в Англії.

Був то час, коли капіталізм тільки почав добре розвиватися в Англії, Франції, Німеччині, а в інших краях псував своє коріння, коли промисловий пролетаріат був ще молодий і в стадії свого розвитку. Молоді були й пролетарські організації. В Англії розвивався головним чином трейд-юніонізм, в інших країнах — політичні партії: комуністичні, анархістичні, соціалістичні і ін., які поборювали себе взаємно. В Німеччині, Швейцарії і Італії вплив на робітництво мав ще міщанський демократизм, а подекуди й анархізм. Боротьба робітництва не могла мати успіху, бо не було серед робітників спільного порозуміння і об'єднання.

Щоб заридити цьому положенню, Маркс і Енгельс вже кілька років перед заснуванням Першого Інтернаціоналу видали відомий нині робітничий "Цілогодній Комуністичний Маніфест, з бесмертним гаслом: "Пролетарі всіх країн єднайтеся!" Цей маніфест вказав вірний шлях, яким пролетаріат може добитися свого визволення і допоміг підготувати ґрунту для організації Першого Інтернаціоналу.

На долю автора Ком. Маніфесту, Маркса, припало також виробити програму і статут Міжнародної Асоціації Робітників, тобто Першого Інтернаціоналу. В програмі І. Інтернаціоналу говориться, що розвиток капіталістичної продукції веде до зросту експлуатації робітників буржуазією, що внаслідок викликає нужду серед робітників, зростає революційний рух, що амагає до визволення робітничої класи з капіталістичної неволі. Це можуть працюючи, осуштувати тільки перебранням всіх середніх виробничих і землі на власність об'єднаної робітничої класи та встановленням загальної п'ятигодинної праці. Переворот цей можуть працюючи виконати тільки тоді, коли завоюють від буржуазії політичну владу. Для того потрібна тісна зв'язь робітників всіх країн і їхня взаємна підтримка, і в тій цілі з'організовано Міжнародну Асоціацію Робітників, яка має за завдання вести пролетаріат цілого світа у боротьбі за світову соціальну революцію.

Перший Інтернаціонал почав скоро розвиватися й його вплив зростає завдяки, не так його пропаганді, як його участі в боротьбі робітничих мас. Відбув він п'ять конгресів і дві конференції, на яких представники міжнародного пролетарського авангарду обговорювали основні питання політичної і економічної боротьби пролетаріату.

Але встановивши Перший Інтернаціонал не зміг, головним чином, тому що не опирався він на правильно організовані робітничі політичні партії, яких тоді ще не було. До того ще причинилися внутрішні роздори, боротьба комуністів з угодівцями з одної сторони, а з анархістами з другої. Сильний удар завдала Першому Інтернаціоналу французько-пруська війна, що вибухла 1870 р., а відтак розкол на конгресі в Гаазі 1872 р. На тім конгресі виключено анархістів і вони створили свій Інтернаціонал, що існував всього чотири роки.

Перший Інтернаціонал формально розб'язано в 1875 р. Хоч він і не викликав світової соціальної революції до якої амагає, хоч і не міг більше втриматися, то все таки Перший Інтернаціонал сповнив своє завдання, розповсюдивши по всьому світу ідеї соціалізму, розбудив серед пролетаріату класову свідомість, вказав робітничій класі її історичні завдання і ціль та способи, якими можна їх осуштувати.

ДРУГИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ — (1889).

Після упадку Першого Інтернаціоналу соціалісти пробували кілька разів осунувати нове міжнародне робітниче об'єднання, але це вдалося зробити аж 1889 року на міжнародній соціалістичній з'їзді в Парижі, де створено Другий Інтернаціонал.

Умовини дуже значно змінилися. Розвиток капіталізму поступив шаленим кроком вперед. Майже у всіх важливіших країнах світа повстали вже робітничі політичні (соціалістичні партії) і професорні організації. Другий Інтернаціонал мав вже основи для свого опору, яких не мав Перший Інтернаціонал.

Але з розвитком масового робітничого руху, в його нутрі нарастала нова небезпека: протиреволюційне угодівство. В другий Інтернаціоналі і його партіях поодинокі краї повстало

в сути річ дві партії: комуністична, що домагається не тільки на словах, але й на ділі проводити революційні гасла, а друга — угодівська, що не бажала боротьби тільки компромісів з буржуазією і буржуазним ладом.

Головно два важні питання розділяли Другий Інтернаціонал на два табори, а це питання про завоювання політичної влади пролетаріатом і питання про відношення до війни. Ще однією слабкістю Другого Інтернаціоналу було те, що він не об'єднував тісно, централізовано всіх своїх партій, тільки мав над ними дуже слабу контролю.

Перед вибухом світової війни опортуністичні вожді Другого Інтернаціоналу на своїх конгресах запевняли світ, що на випадок війни, Другий Інтернаціонал відповість буржуазній найсильнішій мірамі а навіть революцією. А коли вибухла війна, ті-ж самі вожді в великій більшості, а також більшість провідників соціалістичних партій поодинокі краї пішли разом з своєю буржуазією на "оборону вітчизни".

Міжнародні зв'язки робітництва порвалися і Другий Інтернаціонал глибоко розвалився.

Після війни ці заридки робітничої класи попрабували (в 1919 р. на з'їзді в Берні, а в 1920 р. в Женеві) відновити Другий Інтернаціонал, але осталися в їхніх рядах тільки німецькі соціал-демократи більшості (шейдеманівці), бельгійські соціалісти, частина голландських і англійські трейд-юніоністи, що взагалі далекі від соціалізму. Прочі соціалістичні партії відірвалися цюй вже чисто дрібно-буржуазної організації, і многи з них прилучилися до Третього Інтернаціоналу.

ТРЕТІЙ (КОМУНІСТИЧНИЙ) ІНТЕРНАЦІОНАЛ — (1919).

Ті революційні, комуністичні елементи, що входили перед війною в склад Другого Інтернаціоналу і осталися по його розвалі вірні заповітам Першого Інтернаціоналу, раз на завжди зірвалися з соціал-заридками і під проводом російських комуністів-більшовиків провадили вперед боротьбу проти імперіалістичної війни та закликали пролетаріат до соціальної революції.

Після успішної пролетарської революції в Росії, доконаної під проводом комуністів (більшовиків), на міжнароднім конгресі комуністів в Москві, в берні 1919 р. створено Третій (Комуністичний) Інтернаціонал, що підняв високо в гору червоноі прапор соціальної революції, до якої закликав пролетаріат цілого світа Перший Інтернаціонал. Назву комуністичний прийнято не лише для цієї нової міжнародної пролетарської організації, але й для всіх залучених з нею партій, раз тому, що це була оригінальна назва, якою вживали Маркс і Енгельс, подруге ще й тому, щоб зовсім відірватися і відріжжити себе від соціалістів, якими звуть себе нині й найбільші заридки і вороги робітничої класи.

Комуністичний Інтернаціонал, що взяв на себе почесне завдання виконати програму виголошену Першим Інтернаціоналом і перевести в діло його гасла, як його правильний спадкоємець і вірний послідовник, відразу об'єднав в своїх рядах всіх справжніх і чесних пролетарських борців усіх країн.

Комуністичний Інтернаціонал виступав саме в добу довшеного розвитку капіталізму, і його розкладу, який прискорив світова війна, а також великого зросту класової свідомості серед працюючих мас. Він взяв на себе завдання здійснення визволення робітничої класи.

Використовуючи досвід обох попередніх Інтернаціоналів, Комуністичний Інтернаціонал першій централізував і дисциплінував організацію всіх своїх секцій, Комуністичних Партій по всіх країнах, зв'язаних тісно з усім робітничим рухом і став сильною міжнародною боєвою пролетарською організацією цілого світа.

Нині, в шістьдесяту річницю Першого Інтернаціоналу, Комуністична Партія Канади, як секція Комуністичного Інтернаціоналу, закликає всіх робітників Канади вступити в організацію комуністичних партій під прапором Комуністичного Інтернаціоналу, пам'ятаючи слова великого учителя комунізму Маркса, виголошені на перших зборах Першого Інтернаціоналу, що "визволення робітничої класи мусить бути ділом самих робітників".

Л. ПОНТЕК.

П'ЯТЬ ЛІТ РОБОТИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

(Докінчення.)

б) Музей Мистецтв останнім часом ремонтується; мається на меті полагоити всі ті речі, що за час громадянської війни занедбаліся. В цьому допомагає Губерніальний Виконавчий Комітет.

в) Центральний Архів давніх Актів-напружено працював по впорядкуванню цінного архівного матеріалу. Архів обслуговує переважно дослідників та студентів.

г) Антропологічно-Етнографічний музей імені Вовка було подаровано невідомим професором Хв. Кін. Вовком. Він мав цінні експонати (зразки), що збагатили ще більше, коли дісталися до рук Академії.

Наукові співробітники Музею провадили дослідну працю в різних місцях України й виготовили до друку деякі праці.

При Музею є бібліотека.

д) Фотографічна Лабораторія виконала низку робіт для різних відділів В.У.А.Н.

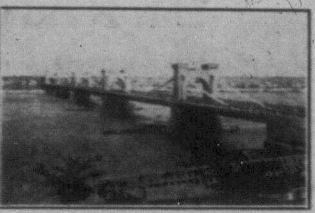
е) Комісія Краєзнавства при В.У.А.Н. заснувала низку секцій та підсекцій в різних галузях як от: ботаніки, географії, етнографії і т.д., зв'язалася з усіми іншими місцями, де є хоч маленькі музеї та з центральними комісіями краєзнавства. Видає свій бюлетень.

ж) Друкарня Академії не в такому добром стані, як треба було-б. (Це колишня друкарня Київсько-Печерської Лаври

КИЇВСЬКИЙ ВИСЯЧИЙ МІСТ.

На повних двох образах показано висячий міст через Дніпро в Києві: перед його зруйнуванням і після зруйнування.

Зруйнували його в 1920 році польські війська Пилсудського і банди його союзника Детаю-

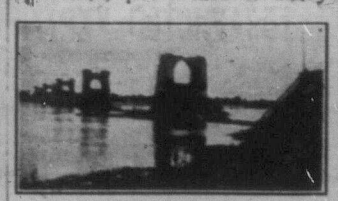
ри. Зруйнували не тільки цей величний висячий міст, але всі мости на Дніпрі, що учили Київ з Лівобережжю Україною та з цілим Радянським Союзом.

Залізнодорожні мости, головним великий, що лупить Київ з Харковом, Курськом, Москвою вже давно відремонтовано, а от цей колос, висячий міст, так і до нині лежав в сніжних хвилях Дніпра.

Лежав тому, що треба було великих сил і засобів, щоб взяти за його відбудову, а на черзі стояли невідкладні печу-чі потреби. Попри цей висячий міст було покладено через Дніпро тимчасовий понтонний (на човнах) міст, по я-

кому переїздили підводи і переходили пішоходи на ліву сторону Дніпра.

Тепер-же, коли радянське господарство зміцнилося, коли розпочато шльозування Дніпровських порогів та будівництва на ній величезної електростайі, розпочато й відбу-

дову висячого мосту на Дніпрі в Києві.

Як кажуть відомості з України, саме тепер праця коло відбудови йде дуже енергійно. Стало працює 700 робітників. З Дніпра витягають затоплені залізні частини мосту. В заводах "Більшовик" і "Червоної Арсенал" виготовляють залізні частини. Однодушне бажання всіх робітників, що працюють коло відбудови, щоб назвати міст — червоною переправою — іменем Леніна. Міст будує за його відбудову, а на черзі стояли невідкладні печу-чі потреби. Попри цей висячий міст було покладено через Дніпро тимчасовий понтонний (на човнах) міст, по я-

кому переїздили підводи і переходили пішоходи на ліву сторону Дніпра.

Тепер-же, коли радянське господарство зміцнилося, коли розпочато шльозування Дніпровських порогів та будівництва на ній величезної електростайі, розпочато й відбу-

дову висячого мосту на Дніпрі в Києві.

Як кажуть відомості з України, саме тепер праця коло відбудови йде дуже енергійно. Стало працює 700 робітників. З Дніпра витягають затоплені залізні частини мосту. В заводах "Більшовик" і "Червоної Арсенал" виготовляють залізні частини. Однодушне бажання всіх робітників, що працюють коло відбудови, щоб назвати міст — червоною переправою — іменем Леніна. Міст будує за його відбудову, а на черзі стояли невідкладні печу-чі потреби. Попри цей висячий міст було покладено через Дніпро тимчасовий понтонний (на човнах) міст, по я-

кому переїздили підводи і переходили пішоходи на ліву сторону Дніпра.

Тепер-же, коли радянське господарство зміцнилося, коли розпочато шльозування Дніпровських порогів та будівництва на ній величезної електростайі, розпочато й відбу-

дову висячого мосту на Дніпрі в Києві.

Як кажуть відомості з України, саме тепер праця коло відбудови йде дуже енергійно. Стало працює 700 робітників. З Дніпра витягають затоплені залізні частини мосту. В заводах "Більшовик" і "Червоної Арсенал" виготовляють залізні частини. Однодушне бажання всіх робітників, що працюють коло відбудови, щоб назвати міст — червоною переправою — іменем Леніна. Міст будує за його відбудову, а на черзі стояли невідкладні печу-чі потреби. Попри цей висячий міст було покладено через Дніпро тимчасовий понтонний (на човнах) міст, по я-

кому переїздили підводи і переходили пішоходи на ліву сторону Дніпра.

Тепер-же, коли радянське господарство зміцнилося, коли розпочато шльозування Дніпровських порогів та будівництва на ній величезної електростайі, розпочато й відбу-

дову висячого мосту на Дніпрі в Києві.

Як кажуть відомості з України, саме тепер праця коло відбудови йде дуже енергійно. Стало працює 700 робітників. З Дніпра витягають затоплені залізні частини мосту. В заводах "Більшовик" і "Червоної Арсенал" виготовляють залізні частини. Однодушне бажання всіх робітників, що працюють коло відбудови, щоб назвати міст — червоною переправою — іменем Леніна. Міст будує за його відбудову, а на черзі стояли невідкладні печу-чі потреби. Попри цей висячий міст було покладено через Дніпро тимчасовий понтонний (на човнах) міст, по я-

кому переїздили підводи і переходили пішоходи на ліву сторону Дніпра.

дують. А колос по тій червоній переправі перейде червоною армією, яка витягне жити там бідо-Полякам і їх союзникам, що його зруйнували.

ВЕЛИКИЙ ПОПИТ НА ЖИТО В ЄВРОПІ.

Телеграма з Нью-Йорку з 25. вересня доносить, що в Європі брак жита. Недостача жита в Європі сягає 130 мільонів бушлів, тому там великий попит на американське жито.

За один минулий тиждень продано країнам походуєвої Європи 10 мільонів бушлів. Ціни на жито піднялися 8 центів на бушель і рижняться від ціни на пшеницю лише на 25 центів, тоді, як недавно тому рижнялися 40 центів.

І В НІМЕЧЧИНІ МЕНШИЙ УРОЖАЙ.

Урожай пшениці цього року в Німеччині дав 93,219,000 бушлів, в порівнянні до 106,449,000 бушлів минулого року. Жита цього року в Німеччині є 236,130,000 бушлів, а минулого року було 263,040,000 бушлів. Так само слабший урожай інших хлібів. Німеччина має цього року пшениці 13,230,000 бушлів менше, чим минулого року, а жита 26,910,000 бушлів менше.

вона ні в якому разі не являється "одиноким великим народним рухом". В цьому відношенні треба жалкувати, що В.У.А.Н. ще не зрушила зі старої точки погляду. Особливо доводиться жалкувати, бо це торкається такого важливого відділу, як соціально-економічний. Вивчення проблем соціальної політики провадити Інститут Марксизму та Марксознавства в Харкові й цьому відділові треба було-б весту свою роботу на зразок Інституту.

Ту саму картину, що на катедрі соц. політики ми бачимо по всьому соціально-економічному відділі. Робота провадилася більш чи менш успішно по різних катедрах, але часом (і то не так уже рідко) відійти не зміум спохити всіх негайних потреб життя й тому не задовольні їх.

Безперечно В.У.А.Н. належить до найкращіших культурних установ на Радянській Україні й, як значаюча сама Рада Народних Комісарів у своєму декреті, Всеукраїнська Академія Наук "виникла, як наслідок революційного руху українського народу". Академія зробила велику роботу завдяки Радянській Владі, як це означає академік А.С. Кримський, та й завдяки тому, що співробітники залишилися добровільно працювати з Радянською владою.

Хиби й помилки звичайно повинні були бути в процесі роботи, бо тільки той не помиляється, що нічого не робить, — це істина стара. І от найдушою хибою В.У.А.Н. є те, що вона не завжди пам'ятає про класовість науки, і про те, що класовість усюю науки найдуше відбивається на науках громадських, якими займається Історично-Філологічний та Соціально-Економічний відділ. Ці науки (а значить і відділ, що ними займаються) можуть розвиватися тоді тільки, коли вони тісно зв'язані з трудящими масами країни, виконуючи практичні завдання, які ставить життя цих мас.

До деякої міри Академія стала на цей шлях; але Радянська Академія повинна ще більше відрізнитися від Академії буржуазних країн, ще тісніше, нерозривно зв'язатися з новим громадянством, якого міцною основою являються робітничі й селянські, і продовжуючи загальною фундаментальну працю свою завжди повно віддаватися на життєві, повсякденні потреби нового радянського суспільства.

Ми віримо, що Всеукраїнська Академія Наук виконає з честю це завдання. Запорукою цього є той факт, що Академія працювала разом з Радянською владою в найскрутніші часи, а не втекла за кордон і не приєдналася до емігрантської жовто-білиці.